

GŁOS NARODU

Nr. 110. — ROK XLI.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, Kraków, ul. Św. Krzyża 11 Konto P. K. O. Warszawa Nr. 140.055. — Konto P. K. O. Kraków. Nr. 401.099.				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
W T O R E K 24 KWIETNIA 1934.	Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	Miesięcznie	5 — zł.	4-50 zł.	5 — zł.	8 — zł.
	TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.				
		Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.			
		Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.			

Na marginesie zjazdu warszawskiego

Prawdopodobnie w tym celu, aby podkreślić znaczenie polityczne podróży ministra Barthou do Polski, odjazdu jego z Paryża nadano charakter specjalnie uroczysty. Na dworcu zegnali odjeżdżającego ministrowie: Tardieu, Sarraut, Flandin i Pietri, wiceprzewodniczący izby deputowanych, p. Henry Pate, ambasador niemiecki Koester, posłowie: Jugosławji — Spalajkiewicz, Czechosłowacji — Osusky, Rumunji — Cesiano, Grecji — Politis, oraz wyżsi urzędnicy francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Był także na dworcu rumuński minister spraw zagranicznych, p. Titulescu. Ze strony polskiej zagnał ministra Barthou ambasador Chłapowski w otoczeniu członków ambasady.

Z Pragi donoszą, że przybywającego do stolicy Czechosłowacji ministra Barthou powita minister Benesz oraz inni członkowie rządu. W powitaniu weźmie nadto udział związek kombatanów, którego członkowie na wyznaczoną godzinę mają się stawić na dworcu i przed dworcem.

W Warszawie przy powitaniu ministra Barthou zastosowano ten sam ceremoniał, z jakim przyjmowano ministra Becka po jego przyjeździe do Paryża. Ani mniej, ani więcej. Dlatego na dworcu nie było ani ministra Becka, ani innych ministrów.

Zapewne, jeżeli stać na stanowisku czysto formalnem, jeśli trzymać się ściśle ceremoniału dyplomatycznego, to nie można temu zarzucić. Ale są sytuacje, kiedy się staje rzeczą wskazaną i pożądaną mniej skrupulatne liczenie się z ceremoniałem i protokółem dyplomatycznym, kiedy treść musi górować nad formą i winna znajdować dla siebie wyraz bardziej bezpośredni i serdeczny tem więcej, iż zgóry można byłoby się spodziewać, że odpowiadałoby to nastrojom społeczeństwa.

Że tak jest naprawdę, że stosunek opinii publicznej do sojuszu z Francją jest jasny i mocno skryształizowany, tego najlepszym dowodem były tłumy, zgromadzone na ulicach stolicy w chwili przyjazdu do niej francuskiego ministra spraw zagranicznych, p. Barthou. Entuzjazm, z jakim go witano, był szczery. Czyniono zadość zarówno potrzebie serca, jak i manifestowano zrozumienie dla wspólnych interesów, łączących oba państwa. W odwiedzinach francuskiego ministra spraw zagranicznych widziano słuszenie nie tylko dowód istnienia sojuszu polsko-francuskiego, ale i zapowiedź, że sojusz ten rozwijać się będzie nadal z korzyścią dla Polski i Francji i dla sprawy pokoju.

Dobrze się więc stało, że Warszawa manifestowała na cześć dostojnego gościa. Mógł się przekonać, jakie uczucia żywi dla Francji społeczeństwo polskie. Mógł się upewnić, że sojusz francusko-polski nie jest koncepcją sztuczną, narzuconą opinii w Polsce, ale wynika z najgłębszych pokładów jej duszy zbiorowej, z doskonale szarmonizowanych uczuć i realizmu politycznego.

Na innem miejscu przytaczamy treść przemówień, wygłoszonych przez ministrów Becka i Barthou na obiedzie, wydanym na

cześć francuskiego ministra spraw zagranicznych. Niewątpliwie i przemówienia te były przewidziane przez protokół dyplomatyczny, nie mniej jednak trzeba powiedzieć, że tym razem, nie wpłynął on ani na treść, ani na ton tych enuncjacji kierowników polityki zagranicznej Polski i Francji. Trochę obu przemówień wykacza daleko poza ramy kurtuazji dyplomatycznej, posiada głęboką treść polityczną, która z pewnością będzie należycie zrozumiana nie tylko w Polsce i we Francji, ale także w tych państwach, które interesują się stanem stosunków polsko-francuskich. Ton zaś przemówień, niezmiernie ciepły, a chwilami wprost serdeczny, podnosi wagę wygłoszonych enuncjacji i tworzy to uczuciowe tło, które z pewnością nie pozostanie bez znaczenia w chwili poufnych rokowań ministra Barthou z politykami polskimi na temat licznych zagadnień, interesujących oba kraje i wymagających wspólnej decyzji. Może nie zawsze będzie on w tych rozmowach decydującym czynnikiem, ale nie ulega wątpliwości, że może ułatwić porozumienie i uzgodnienie poglądów w tych sprawach, które wywołują różnice zdań.

O tem, co będzie, względnie co jest przedmiotem rokowań ministra Barthou z politykami polskimi, pisaliśmy już niejednokrotnie i nie zamierzamy powracać do tego tematu. Nie kryliśmy i nie kryjemy także tego, że w ostatnich czasach nie wszystko tak się układało w stosunkach polsko-francuskich, jak tego należałoby sobie życzyć i oczekiwać. To są rzeczy znane, do których nie pora w tej chwili powracać. Teraz chodzi o co innego: o usunięcie nieporozumień i stworzenie wspólnej linii postępowania w stosunku do pierwszorzędnych problemów polityki międzynarodowej.

Wizyta ministra Barthou w Warszawie daje ku temu nie tylko doskonałą, ale być może, także jedyną sposobność. Wierzymy, że ta sposobność nie będzie zmarnowana i że pobyt francuskiego ministra spraw zagranicznych w Polsce przyniesie rezultaty, których następstwem będzie z jednej strony utrwalenie sojuszu polsko-francuskiego, z drugiej — wzmocnienie pozycji obu państw na terenie międzynarodowym. Te rzeczy wiążą się ze sobą jaknajściślej i to obok momentów natury uczuciowej powinno mieć decydujący wpływ na przebieg rokowań.

A. D.

ZNIEŚĆ OPLATY OD ROWERÓW!

Warszawa 23. 4. (Telef. wł.). Rada powiatowa w Brzeżnach zwróciła się do województwa w Łodzi z przedstawieniem zniesienia wszelkich opłat od rowerów. Rower musi być uważany za konieczny środek lokomocji biednej ludności i dlatego powinny być zniesione wszelkie opłaty za numery od rowerów i za prawo jazdy. Za uważać należy, że opłaty od rowerów w różnych okolicach kraju podwyższano z roku na rok i teraz stanowią one dość wysoką kwotę w stosunku do zarobków sfer, które przeważnie używają rowerów i w stosunku do cen samych rowerów

Min. Barthou o celach swej wizyty.

KONFERENCJA PRASOWA W AMBASADZIE FRANCUSKIEJ.

Warszawa, 23 kwietnia (Telef.) Dziś rano min. Barthou przyjął w ambasadzie francuskiej przedstawicieli prasy polskiej i zagranicznej. W improwizowanym oświadczeniu, utrzymanem w tonie swobodnej pogawędki, min. Barthou zaznaczył na wstępie, że sam będąc dziennikarzem, a od roku 1913 prezesem jednej z francuskich organizacji dziennikarskich ma szczególne zrozumienie dla potrzeb i zadań prasy.

Wrażenia swoje z Polski określa dalej minister jako jak najlepsze, ale na sprycyzowanie ich w tej chwili jest jeszcze za wcześnie. Celem jego przyjazdu jest rewizytowanie min. Becka, który we wrześniu ub. roku oficjalnie odwiedził Paryż.

BLISKI KONTAKT ZE SPRAWAMI POLSKIMI.

Minister zaznacza, że Polska jest mu znana i bliska. W roku 1919 jako sprawozdawca ustawy ratyfikacyjnej traktatu wersalskiego miał sposobność zajmować się specjalnie sprawami polskimi i w imieniu specjalnej komisji powołanej do zbadania warunków pokoju, miał możność jej odbudowy. W dwa lata później uczestniczył w rokowaniach o sojusz polsko-francuski i położył podpis na układzie sankcjonującym ten sojusz. Towarzyszył również marsz. Piłsudskiemu w czasie objazdu zniszczonych dzielnic Francji. „Dziśszą moją rozmowa z p. marszałkiem będzie niejako wznowieniem rozmów z przed lat trzynastu. Francja bowiem nie zmieniła się: pragnie gorąco uniknąć i oszczędzić światu okropności wojny, nie żywiąc wobec dawnych przeciwników żadnej urazy. Osobiście, podkreślił min. Barthou, nie zdarza mi się nigdy odróżniać zwycięzców od zwyciężonych.

W dalszym ciągu swego wywiadu spróbował min. Barthou niepokojące pogłoski szerzone zagranicą o sytuacji wewnętrznej Francji, jakoby jej jedność wewnętrzna została zagrożona. Rząd Doumergue'a przełamał z pełnym sukcesem trzy wielkie trudności to jest sprawę równowagi budżetowej, sprawę obniżenia uposażeń urzędników oraz zasiłków dla b. kombatanów. Osobiście wyznam panom, — mówił — że żaden z 18 gabinetów, w których brałem udział, nie znalazł jednocześnie na swej drodze tak olbrzymich trudności.

„MINISTER POKOJU“.

Omówiwszy dalej pokojowe tendencje polityki francuskiej, dotknął sprawy konferencji rozbrojeniowej. Jestem — mówił, ministrem pokoju. Gdy walczę z pewnymi propozycjami w dziedzinie rozbrojenia, wierzę, że bronię słusznej sprawy. Gdy Niemcy zbroją się, konferencja rozbrojenia nie może doprowadzić do zbrojenia. Gdybyśmy dali dzisiaj Niemcom prawo do zbrojeń, kto nam zaręczy, że jutro inne państwa na podstawie traktatów pokojowych, nie wystąpią z podobnym żądaniem.

NIEROZERWALNY SOJUSZ.

P. Barthou powrócił następnie do sprawy stosunków polsko-francuskich. Zapewne — mówił — były między naszymi dwoma państwami jak, również między Francją a innymi jej sąsiadami, nieporozumienia. Ale przyjaźń nasza pozostaje nietknięta. Nasz sojusz jest równie

nirozzerwalny dzisiaj, jak był nim przed 13 laty. Dlatego też w rozmowach, jakie przeprowadzę w Warszawie będę mógł mówić językiem szczerym i jasnym. Wydaje mi się, że będą w Warszawie zrozumianym.

Wyraźne „tak“ p. Becka.

P. minister Beck dźnacza się otwartością i lojalnością, zaletami, które osobiście stawiam szczególnie wysoko. Jest to człowiek, który wie, czego chce, a czego nie chce. Nadzwyczaj cenię ludzi dobrej woli i dobrej wiary, do których należy niewątpliwie nasz Minister spraw zagranicznych. Ludzi, którzy mówią jasno „tak“ lub „nie“. P. minister Beck, mówiąc wczoraj o sojuszu polsko-francuskim, powiedział wyraźnie „tak“. Stanowisko to odpowiada bezwzględnie potrzebom chwili. Będziecieczech dyplomacji wysnuć z tego odpowiednie wnioski.

Samodzielność polityki polskiej wobec Niemiec.

Polska zawarła z Niemcami układ o nica-gresji. Polska jest wielkim mocarstwem, które osiągnęło w ciągu krótkiego czasu wielki rozwój. Rząd polski zupełnie samodzielnie kieruje się dobrze zrozumianymi interesami swego kraju. Ze swej strony pragnę zaznaczyć, że układ ten zawarty został w porozumieniu z Francją. Zawsze byłem zdania, że sojusz nie może polegać na ulęgiłości. Nigdy nie było naszym zamiarem wiązać samodzielności politycznej polskiej. Bądźmy szczęśliwi, jeżeli układ polsko-niemiecki przyczyni się do umocnienia pokoju. W każdym bądź razie nie naruszył on w niczem sojuszu polsko-francuskiego, który pozostaje całkowicie w mocy.

Przemawiając do panów — zakończył minister Barthou — z zupełną swobodą i otwartością myślę, że otwartość jest najlepszą dyplomacją. Przybyłem tutaj, aby stwierdzić, że sojusz i przyjaźń obu krajów pozostaną na zawsze niewzruszone, że zarówno Francja, jak i Polska pragną pracować zgodnie na rzecz pokoju światowego.

Warszawa 23. 4. (Telef. wł.). Minister Barthou kończąc swe przemówienie wobec przedstawicieli prasy, podkreślił serdeczność ministra Becka wobec niego. Min. Beck wyraził gotowość towarzyszenia p. Beckowi do Krakowa i w Krakowie.

Złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Po konferencji prasowej udał się min. Barthou w tow. ambasadora Laroche'a do Prezydium Rady Ministrów, gdzie złożył wizytę p. Jędrzejowiczowi. W południe nastąpiła rewizyta przez ministra Becka w ambasadzie francuskiej, poczem obaj ministrowie odjechali na plac marsz. Piłsudskiego, gdzie p. Barthou złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Ceremonii złożenia wieńca przygładały się tłumy publiczności. P. Barthou przywitał się z przedstawicielami warszawskiej grupy kombatanów francuskich, poczem odjechał przy dźwiękach Marsylianki i owacjach zgromadzonych tłumów.

Warszawa, (PAT.) Po złożeniu wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza min. Barthou udał się na Zamek, gdzie przyjęty był na audjencji u P. Prezydenta Rzplitej w jego gabinecie. W czasie audjencji obecni byli p. min. Beck i ambasador Laroche.

Konferencja w Belwederze

Po obiedzie o godz. 5 p. Barthou był w Belwederze i złożył wizytę marsz. Piłsudskiemu. Rozmowa trwała półtorej godziny. Po wizycie p. Barthou przyjął dziennikarzy francuskich, jednak był bardzo dyskretny w informacjach i

szczegółów nie ujawnił. Oświadczył jedynie, że marsz. Piłsudski w rozmowie potwierdził wczorajsze oświadczenie min. Becka. Przyjęcie i konferencja nosiły charakter bardzo serdeczny.

O czym piszą inni?..

A więc jednak bunt w „Legionie Młodych”.

W związku z rewelacjami „Gazety Warszawskiej” o wystąpieniu akademickiego koła „Legionu Młodych” w Warszawie, a to z powodu istnienia tajnej mafii „Alfa” w tej organizacji, p. Zapisiewicz, komendant główny „L. M.”, zamieszcza w „ABC” i w „Kurierze Porannym” oświadczenie, że — „Alfa” nie istnieje, że „L. M.” jest „jednolity”, że akademicki oddział się nie buntował. I tylko

„ukazał się komunikat, podpisany przez 10-ciu zawieszonych (!) członków „Legionu Młodych”, za niesubordynację i naruszenie zasad hierarchii organizacyjnej”.

A zaś w „Gazecie Polskiej” pojawiło się oświadczenie podpisane przez komendantów poszczególnych akademickich oddziałów „L. M.” z Warszawy; pp. komendanci odrzucają rewelacje „Gazety Warszawskiej” jako „całkowicie (!) niezgodne z prawdą”... Poza tem jednak piszą:

„Przebieg (!) sprawy (!) przedstawia się następująco: ze strony Oddziałów Akademickich Legionu Młodych zostało postawionych Komendzie Głównej szereg zarzutów o charakterze wewnętrznym - organizacyjnym, które to zarzuty są w tej chwili w toku normalnego i przewidzianego statutem dochodzenia i którego wyników Organizacja oczekuje ze spokojem”.

A zatem rewelacje „Gazety Warsz.” nie były tak znów „całkowicie” fałszywe, jak twierdzą pp. komendanci.

By nie robić „ustępstw dla kleru”.

W sprawie rozłamu w „Legionie Młodych” donosi „Robotnik”:

„Owe prądy „opozycyjne” w „Legionie Młodych” przeciwko „komendantowi głównemu” p. Zapisiewiczowi mają podobno swoje źródło w tem, że „opozycja” (oddziały akademickie) oskarża „komendę główną” o zbyt „radikalizowanie”. „Komenda główna” ze swojej strony zawiesiła w czynnościach kilku „opozycjonistów” pp. E. Kornata, J. Tabora i innych. W kołach BBWR. oskarżają też „komendę główną” o chęć wyłamać się z pod kierownictwa władz naczelnych B. B.

Jak nam pozatem komunikują, „bunt” nastąpił z błogosławieństwa kierowniczych sfer „sanacyjnych”, którym chodzi o przeprowadzenie „czystki” w „Legionie Młodych”, a głównie o utracone radykalnych społecznie żywiołów, za jakich uważają braci Zapisiewiczów, Zagórskiego, Steina, Sperbera i in. Braciom Zapisiewiczom ponadto zarzuca się... żydowskie pochodzenie.

„Bunt” w „Legionie Młodych” miał wybuchnąć już przed paroma tygodniami, lecz pojawił się list biskupów przeciw „L. M.” i dlatego akcja została powstrzymana, by nie stwarzać pozorów, że jest to ustępstwo dla kleru”.

Rozłam w ruchu „młodych narodowców”

Rozłam ogarnia także „ruch młodych” Stron. Narodowego. Na terenie Warszawy powstał „Obóz Narodowo-Radykalny” (z organem „Sztafeta”) zwrócony przeciw „starym” i delikatnie kokietujący sanację. W Poznaniu również już istnieje fronda. Ulegają jej koła „Zw. Młodych Narodowców” (związane po rozwiązaniu „Obozu Wielkiej Polski”); organem „Z. M. N. jest „Awangarda” i drugie pismo „Czuwamy”. Część jednak „młodych” pozostała wierna kierownikom Stron. Narodowego. Jej organem jest „Wielka Polska”. Pismo to atakuje „Z. M. N.”, a nawołuje do organizowania „Sekcji Młodych przy Stron. Narodowym”... „Wielka Polska” oskarża p. Howorkę, przywódcę „Z. M. N.”, o sympatie dla sanacji...

„Wielce znamiennym — pisze — jest „pakt o nieagresji”, „umowa o wzajemnem niezwalczeniu się”, jaka została ostatnio zawarta między p. Howorką a Z. M. N. A wiemy, że od nieagresji do przyjaźni niedaleko. Zresztą flirt pomiędzy obu stronami zaczął się na dobre. Świadczy o tem fakt, że jedno czesnie w piśmie p. Howorki z jednej i w organie „Związku M. N.” pt. „Czuwamy” z drugiej strony ukazały się artykuły o podobnej treści, uzasadniające konieczność „scalenia” (!!!) „młodego ruchu”. Akcje te „ujednoliczenia” (!!!) popiera także „nowy” miesięcznik pt. „Awangarda państwa narodowego”, organ pp. Drobnika, Zdzitowieckiego i Pietryńskiego.

Pytanie, co na to powiedzą zwolennicy p. H., którzy wierzyli, że tylko on jest zdolny przeciwstawić się niezdrowym tendencjom politycznym „Związku Młodych Narodowców”

Również i „Kurier Poznański” wyrzeka „młodym narodowcom” flirt z sanacją.

Min. Barthou w Warszawie.

Po serdecznym powitaniu ministra Barthou na dworcu i na ulicach, w którym wzięły udział tłumy publiczności, udał się francuski minister spraw zagranicznych do ambasady francuskiej. Po drodze minister był jeszcze parokrotnie przedmiotem entuzjastycznych owacji. W niektórych miejscach tłumy zatarasowały jezdnię.

Mowa ministra Becka.

Minister spraw zagranicznych powiedział między innymi:

Na wstępie podkreślił uczucie radości, jakie odczuwa, witając ministra spraw zagranicznych Francji, państwa zaprzyjaźnionego i sprzymierzonego, z którym łączą nas więzy dawne i tradycyjne oraz potężne pokojowe przymierze. Jestem również szczęśliwy — mówi p. Beck — że mogę powitać w Panu, Panie Ministrze, wybitnego meza stanu, który w ciągu całej swej działalności politycznej był zawsze wiernym zwolennikiem naszej przyjaźni i jednym z głównych jej realizatorów.

Układy łączące Polskę i Francję są jednym z najsilniejszych i najbardziej żywotnych i najtrwalszych czynników polityki międzynarodowej.

Witamy w Panu, Panie Ministrze meza stanu, którego udział przy opracowywaniu aktu dyplomatycznego w 1921 roku, tworzącego za sobą naszego sojuszu był tak znaczny i tak osobisty. Pragnę podkreślić specjalnie radość, jaką odczuwamy widząc Pana wśród nas i szczerze

ślizy jestem, że mogę wyrazić tę radość w sposób najżywszy i jak najserdeczniejszy.

Niech mi więc będzie wolno widzieć w Panu, Panie Ministrze nie tylko ministra spraw zagranicznych sprzymierzonego państwa i wielkiego zaprzyjaźnionego narodu, lecz również meza stanu, który od pierwszej chwili, gdy stanął wobec zagadnienia sojuszu polsko-francuskiego zajął w stosunku do tej sprawy stanowisko równie wyraźne, jak jasne, który był tego sojuszu zwolennikiem, najbardziej oddanym i najwierniejszym i który przez swą wizytę w naszej stolicy, daje swemu ówczesnemu stanowisku dobitne potwierdzenie.

Głęboko przekonany o niezachwianej trwałości naszego sojuszu, o jego wartości i jego skutkach pomyślnych nie tylko dla obu krajów, lecz dla całokształtu spraw międzynarodowych, wnoszę kielich na cześć Jego Ekscelencji Prezydenta Republiki Francuskiej za pomyślność wielkiego narodu francuskiego, przyjacielu naszego i sojusznika i za zdrowie drogiego Gościa p. Louis Barthou, ministra spraw zagranicznych Francji!”

Odpowiedź ministra Barthou.

Francuski minister spraw zagranicznych stwierdził w pierwszych słowach swego przemówienia, że jego obecność w Warszawie wykracza poza ramy aktu kurtuazyjnego.

Jestem dumny — mówił dalej m. Barthou — reprezentując Francję, całą Francję, która zna cenę wierności kraju, z którym łączą ją odwieczne węzły. Wyrażam Panu przyjaźń Francji i dziękuję za wyrażenie w tak mocnych słowach przyjaźni Polski.

Przyjaźń ta stała się z czasem sojuszem. Przybywam dzisiaj, jako minister spraw zagranicznych, aby stwierdzić jego konieczność i trwałość. Nasza polityka i wasza odznaczają się jednakową niezłomnością. Nie chcemy atakować, ani grozić nikomu. Szanujemy wszystkie słuszne prawa. Nasze porozumienie nie sprzeciwia się żadnemu szczeremu wysiłkowi, zmierzającemu do odprężenia. Wśród skomplikowanych zagadnień, które niepokoją Europę, przyjaźń Francji i Polski stanowi czynnik pokoju, stałości, porządku i bezpieczeństwa.

Nie nas nie dzieli. Ogólne bezpieczeństwo, którego Liga Narodów winna pozostać rękojmnią i gwarancją, uznane jest przez wszystkie nieuprzedzone umysły za niezbędny i wstępny warunek redukcji zbrojeń.

Zakończył swe przemówienie minister Barthou wzmieszeniem toastu na cześć Pana Prezydenta R. P., min. Becka i za pomyślność narodu polskiego.

Po obiedzie odbył się raut, na którym byli obecni członkowie rządu, przedstawiciele Sejmu i Senatu, generalicja i cała ambasada francuska z ambasadorem, p. Larochem na czele.

Un grand Français.

Barwnie i żywo kreśli sylwetkę duchową min. Barthou prof. St. Stroński na łamach niedzielnego „Kurjera Warszawskiego”.

Przypomina, że p. Ludwik Barthou, który od lat 45 jest członkiem parlamentu, a 40 lat temu był pierwszy raz ministrem i 20 lat temu

prezesem rady ministrów, ma też za sobą nie mniej długą i niemniej świetną działalność w życiu umysłowym i twórczości pisarskiej, niewiezionej przyjęciem przed laty 15 do grona nieśmiertelnych Akademii Francuskiej.

Choć w Francji, w każdym pokoleniu i w każdym dziesięcioleciu, w świecie politycznym błyszcza niejedna imię, ale można promieniących postacię świata pisarskiego, p. Barthou, śmiało rzecz można, wyróżnia się trwałością tego połączenia dwu dziedzin działalności, od młodości po dzień dzisiejszy stale i nieprzerwanie. U niektórych jedno czy drugie wyraźnie bierze przewagę, jak np. u Barres’a lub u Hannotaux twórczość pisarska, a np. u Jaurès’a lub u Herriota działalność polityczna. Może tylko w życiu Clemenceau spłót obu tych kierunków twórczej pracy był tak nierozdzielnie i tak niewysychające, w żadnym z dwu lożysek. Żywy, jak jest po dziś dzień w świetnej działalności p. Ludwik Barthou.

P. Barthou jest autorem słynnej książki o Mirabeau, pisał o Dziewiątym Thermidora, o Lamartine, o Wiktorze Hugo, o polityce dni naszych, w której to książce odtworzył duchowe sylwetki najwybitniejszych polityków francuskich.

Czyż mam dodać — pisze dalej prof. St. Stroński — że p. Barthou napisał śliczne szkice o Beethovenie i o Wagnerze, lub świetne listy z podróży, albo, że jeszcze pół roku temu, w listopadzie r. ub. ogłosił rzecz o Leconte de Lisle na podstawie nieznanych listów jego do Jean Marras?

Dopiero na tem tle działalności pisarskiej, odsłaniającej i umysł wytworny i wiedzę rozległą i zdolność twórczą niepospolitą, rysuje się świetna, głęboko pojęta, działalność polityczna.

Przybył dzisiaj do nas przedstawiciel nie tylko polityki francuskiej, ale także szczytów myśli i twórczości francuskiej, promieniących na cały świat: un grand Français.

Spisek w Rumunji.

(Korespondencja własna).

Bukareszt, w kwietniu.

Dnia 20 kwietnia w Bukareszcie przed sądem wojennym rozpoczął się proces uczestników spisku, skierowanego przeciwko osobie króla i jego rządowi. Spiskowcy mieli dokonać zamachu i poddać Rumunję władzy dyktatorskiej, co miałoby zmienić wytyczne rumuńskiej polityki zagranicznej. Jak śledztwo wykazało, spiskowcy są zdecydowanymi zwolennikami Hitlera i Mussoliniego i przeciwnikami francuskiej orientacji. Gdyby spisek się udał oznaczałoby to nie tylko katastrofę dla Rumunii, ale zarazem pogorszenie jej sytuacji międzynarodowej.

Oskarżonych jest czterech. Na ich czele stoi 45-letni Wiktor Precup, podpułkownik pracujący w ministerstwie spraw wojskowych. Oprócz osób wojskowych na ławie oskarżonych zasiadło kilka osób cywilnych. Ciekawe jest, że niemal wszyscy oskarżeni pochodzą z Siedmiogrodu, gdzie zawsze przejawiała się najwię-

ksza niechęć do partii liberalnej. Wiktor Precup jest jedną z tych osobistości, które swego czasu ułatwiły powrót króla Karola do Rumunii.

Z aktu oskarżenia wynika, że Precup z małą grupą oficerów przygotowywał zamach od dwóch lat. Oficerowie czekali tylko na odpowiedni moment, aby dokonać zamachu. Z oświadczenia Precupa, jak również z oświadczeń jego współpracowników, wnioskować można, że chodziło im o obalenie panującego reżymu drogą gwałtownej akcji zorganizowanych grup, które miały być uzbrojone w granaty ręczne, karabiny, bomby, rewolwery. Przewrót państwowy, dokonany miał być w nocy z 7 na 8 kwietnia. Podpułkownik Precup kilkakrotnie zwoływał do Bukaresztu swych współpracowników, aby udzielić im potrzebnych wskazówek i wydać odpowiednie rozkazy. Plan zamachu opracował Eugeniusz Fericeanu i ten plan miał

być podstawą działania spiskowców. Plan był następujący:

Przedewszystkiem zaatakować miano orszak królewski na ulicy. Spiskowcy zamierzali wtargnąć do soboru prawosławnego. Ministrowie mieli być zamordowani. Mordować miano duchownych i generalicję. Spiskowcy sądzili, że potem łatwo im będzie zdołać zdołać. Omówione były nawet poszczególne epizody zbrodniczych ataków. Z pokoi hotelu „Beauvau”, około którego przechodził miał orszak królewski w kierunku kościoła przyjaciele Precupa mieli rzucać granaty ręczne na króla i jego otoczenie. Sam Precup wystrzelał rakiety miał dać sygnał do ataku na kościół. Kapitan Mesarosiu z dwoma oddziałami żandarmerji miał rozprószyć tłumy przed kościołem. Potem opanowane miały być przez spiskowców różne gmachy publiczne: policja, centrala telefoniczna i t. p. Specjalna grupa spiskowców miała się panikę wśród ludności w mieście, przejeżdżać ulicami i rzucać granaty ręczne, jakoteż strzelać z karabinów.

Major Nicora oświadczył, że spisek przygotowany był dwa lata. Najbliższy ten współpracownik przywódcy spisku oświadczył również, że Precup miał zamiar osobiście zamordować króla dnia 7 kwietnia. Precup walecniego oświadczył, że ma do dyspozycji 300 uzbrojonych spiskowców, jeden pułk ochrony pogranicza, jeden batalion żandarmerji z kapitanem Mesariosiem na czele, znaczne zastępy studentów i po kilka kompanij z każdego pułku piechoty podczas śledztwa zeznał, że był członkiem spisku Precupa i że spiskowcy chcieli obalić obecny reżym drogą gwałtownego zamachu. Precup proponował, aby spiskowcy obwołali rząd dyktatorski na którego czele stałby on sam. Przywódca spisku był entuzjastycznym zwolennikiem Hitlera i Mussoliniego, których fotografie stale nosił przy sobie — Wezysecy spiskowcy zgodnie zeznają, że miało zaprowadzić dyktaturę. Chorąży Tsam, który spisek ujawnił oświadczył, że podporucznik Nastase, bliski współpracownik Precupa obiecał mu awans, jeżeli weźmie udział w spisku.

Na podstawie zebranego materiału prokuratorja doszła do wniosku, że Wiktor Precup starał się czynem gwałtownym usunąć osobę króla, cały rumuński rząd i zwolenników dzisiejszego reżymu. Akt oskarżenia zarzucał Precupowi i innym oskarżonym agitację za „polskim i zbrodnie gromadzenia broni celem dokonania zamachu.

Proces wzbudził ogromne zainteresowanie nie tylko w samej Rumunii, ale i w innych państwach. Procesowi przysłuchują się liczni korespondenci pism zagranicznych, którzy specjalnie w tym celu przybyli do stolicy Rumunii.

M. K.

Korespondencja powyższa pisana była przed paru dniami. W międzyczasie zapadł wyrok, skazujący uczestników spisku na 10 lat więzienia. (Przyp. red.).

Madziarzytakże myślą o pogaństwie

Wedle doniesienia z Budapesztu pojawiła się tam książka niejakiego Dra Eleka Nagye-go na temat kultury turańskiej. Poglądy tego rzekomego badacza idą w tym kierunku, że pierwotną ojczyznę Madziarów stanowi azjatycka wyżyna Pamiru czyli legendarny Turan, skąd przybyli do Europy przed tysiącem lat, okupując tutaj jedną z najpiękniejszych i najurodzajniejszych kotlin, nad Dunajem. (Jako plemię mongolskiego pochodzenia są też tutaj w Europie najtypowszymi intruzami).

Otóż ciekawym jest ten moment, że wspomniany Dr. Nagy jakbyby przejawiając się poganizmem ruchu hitlerowskiego w książce swej nawołuje do wyrzeczenia się europejskich (chrześcijańskich) pojęć religijnych i do utworzenia zaważsu narodowego madziarskiego kościoła, opartego na pierwotnych wyobrażeniach pogańskiego Turanu, z takimże stanem kapłańskim i nową rachubą czasu. Madziarzy powinni wogóle liczyć czas od chwili swego przybycia do Europy, odrzucając obcą ich chronologię chrześcijańską.

Dlaczego jednak Dr. Nagy nie wysuwa tak patriotycznej koncepcji jak exodus Madziarów do właściwej ich ojczyzny turańskiej co dla większości przymusowych ich sąsiadów byłoby niemałą ulgą? Może się jednak jeszcze namyśli!

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za kwiecień

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zalogłości wyrównać.

Na ziemiach Rzplitej.

Czy wybór dra Mieczkowskiego będzie zatwierdzony?

Chociaż wyborem dr. Mieczkowskiego Kwe-sija prezydentury Poznania zdaje się być na-razie przesądzona, opinia Poznania nie przesta-je się interesować dalszym rozwojem tego do-niosłego zagadnienia na wypadek, gdyby, jak przewidują a nawet twierdzą w kołach sana-cyjnych, wybór dr. Mieczkowskiego nie został przez ministerstwo Spraw Wewnętrznych za-twierdzony. Sanacja ma podobno zamiar wysu-nąć w ponownych wyborach kandydaturę dr. Jerzykowskiego, starosty powiatowego, licząc się z popularnością nowego kandydata, którego osoba mogłaby ściągnąć nawet sporo głosów endeckich. W razie ponownego, demonstracyj-nego wyboru większością głosów endeckich dr. M. przewidziane jest mianowanie komisarza w osobie dr. Trzcńskiego z Województwa.

Sprawa wymiennych pociągów turystycznych z zagranicy.

Z końcem kwietnia odbędzie się w War-szawie, międzyministerialna konferencja w spra-wie nienależytego uporządkowania i ujęcia w regularne ramy międzynarodowych, turystycz-nych pociągów wymiennych. Konferencja roz-patrzy łączącą się z powyższym zagadnieniem sprawę zagranicznych paszportów ulgowych, mających służyć kompensacyjnemu ruchowi tu-rystycznemu. W związku z zatargiem czesko-polskim, wymiana turystyczna ma zostać skie-rowana do krajów południowych. W najbliż-szym czasie zamierzone są pociągi kompens-acyjne do Węgier (Budapeszt) i Jugosławii.

Surowa kara za nadużywanie tytułów.

Na mocy obowiązujących przepisów wzbro-nione jest używanie tytułów naukowych i za-wodowych przez osoby nieuprawnione. Ustawa ściśle wymienia tytuły takie, jak: profesora, lekarza, adwokata i t. p. Stwierdzono jednak, że zdarzają się wypadki nadużyć tytułów ta-kich np. jak: redaktor, mistrz i t. p. Otóż w roz-perządzeniu specjalnem i władze centralne podkreślają ściganie również takich osób tem-bardziej, że nadużywają one tytułów dla celów niewłaściwych. Wydział ewidencji ludności każ-dorazowo będzie się domagał okazania doku-mentów, upoważniających do używania tytułu. Obostrzenia idą tak daleko, że nawet karane będą osoby za używanie nieodpowiednich ta-bliczek na drzwiach.

Zatruci gazami w dole kloaczny.

W Będzinie wydarzył się straszny wypadek śmiertelnego zatrucia 2 ludzi w dole kanaliza-cyjnym. W jednym z domów przy ul. Modrze-jeńskiej przy robotach kanalizacyjnych zaję-tych było 4 robotników. Jeden z nich, Fryc, opuścił się po drabinie do dołu kloaczego i znalazłszy się na głębokości 2 m. stracił przy-tomność i spadł z drabiny. Ten sam los spot-kał majstra Winera, który pospieszył Prycowi z pomocą oraz dwu innych robotników. Zawe-zwana straż ogniowa wydobyla 4 nieszczęśli-wych na powierzchnię. Dwóch z pośród wydo-bytych, Fryc i Winer zmarli wskutek zatrucia gazami, dwóch pozostałych robotników odwie-ziono do szpitala w stanie ciężkim.

Wykrycie tajnej fabryczki 5-cie złotych

W Warszawie wykryto w ciekawy sposób afere fałszerzy monet 5-złotowych. W sobotę zgłosiły się dwie kobiety w komisariacie poli-cji — wręczając 6 fałszywych monet 5-złoto-wych z wyjaśnieniem, że fałszykaty te otrzy-mały od mężczyzn, z którymi spędziły wieczór w jednej z restauracji. Policja w toku docho-dzeń wyszukała odnośną restaurację — gdzie, jak się okazało, owi mężczyźni również płacili fałszykatami. Poza tem stwierdzono nazwisko jednego z fałszerzy niejakiego Lulaja. Po stwierdzeniu miejsca zamieszkania policja obsa-dziła dom i wkroczyła do mieszkania, gdzie znalazła fabrykę fałszywych monet. Przy wkro-czeniu policji zastano całą szajkę z Lulajem na czele przy pracy. Wszystkich aresztowano.

ZJAZD KUPIECTWA POLSKIEGO NA ŚLĄSKU. W ub. niedzielę odbył się w Kato-wicach zjazd kupiectwa polskiego Województwa Śląskiego. Zjazd, — którego obrady to-czyły się w Teatrze Polskim. — zagał prezes Jerzykiewicz. Wygłoszono następnie szereg referatów. Popołudniu odbywały się dalsze obrady, które przeciągnęły się do późnego wie-czoru.

Z PROBOSZCZA — ZAKONNIK. Po 29 la-tach proboszczowania Ks. Maks. Żurkiewicz, prob. w Monastyrzu (diec. przemyska) wstępu-je do klasztoru. Pamięć jego prac — jak nam pisał z Monastera — pozostanie na zawsze w duszy jego parafjan.

NAPAD CHŁOPÓW NA MIERNICZEGO. We wsi Żurobice koło Bielska Podlaskiego, część gospodarzy, podburzana i namówiona przez miejscowego nauczyciela, Józefa Cha-lupko, nie dopuściła mierniczego, przysłanego przez urząd ziemski w Białymstoku, do rozpo-

Muzułmanie polscy.

(Wrażenia z pobytu w Polsce dziennikarza ju gosłowińskiego).

Polska jest państwem, które z pośród kra-jów Europy Wschodniej i Południowo-Wschod-niej posiada najmniejszą liczbę obywateli mu-zulmańskich.

Liczba muzułmanów polskich wynosi 7.130, z których większa część jest rozsielona po wo-jewództwach: nowogródzkim, białostockim i wi-leńskim. Muzułmanie polscy pochodzą prze-ważnie z Tatarów nadwołżańskich i krymskich, którzy się osiedlili na terytorjum polskiem w okresie 1397—1400 r. Najwięcej imigrowali ich na ziemię litewskie za czasów wielkiego księ-cia Witolda. Główna masa ich należy do stanu średniego rolników i rzemieślników. Nie upra-wiali oni handlu. Niema wśród nich również i wielkich obszarników, z wyjątkiem prof. Stefa-na Bazerewskiego, ziemianina województwa wi-leńskiego. Na wsi trudnią się uprawą ziemi i ogrodnictwem oraz garbarstwem. Znaczny sto-sunkowo odłam znajduje się na służbie pań-stwowej, jako urzędnicy i oficerowie. Dużo mu-zulmanów poświęca się adwokaturze, sądownic-twu i medycynie. Jeden z nich, mianowicie p. Aleksander Achmatowicz, był do niedawna wi-ceprezesem sądu apelacyjnego w Wilnie, a dru-gi, p. Olgierd Kryczyński, pochodzący ze sta-rego rodu książęcego, jest prokuratorem sądu najwyższego w Warszawie, dwaj Tatarzy pol-scy, a mianowicie p. Stefan Bazerewski i Os-man Achmatowicz są profesorami w Wilnie i Warszawie. W wojsku polskiem służy około 30-tu oficerów muzułmanów, w tem dwóch puł-kowników; większość z nich ukończyła polskie szkoły wojskowe. Jest rzeczą ciekawą, że mu-zulmanie polscy otrzymali w XV—XVII wieku szlachectwo polsko-litewskie. Kilka rodów z nich jest pochodzenia książęcego, jak np. Ba-zarewscy, Kryczyńscy, Achmatowicze itd.

Stan religijno-oświatowy muzułmanów pol-skich jest dość dobry. Mufti muzułmanów pol-skich, dr. Jakób Szynkiewicz, złożył projekt ustawy o gminie muzułmańskiej. Projekt ten ma ostatecznie uregulować stosunek wyzna-niowej gminy muzułmańskiej do państwa. Projekt przewiduje autonomię religijną, podobną pod wieloma względami do autonomii muzułmanów w Jugosławii. W Polsce istnieje już od 1925 r. autokefalia gminy muzułmańskiej, a roczne wy-datki skarbu na potrzeby religii muzułmańskiej wynoszą 57.000 złotych.

Szkół muzułmańskich specjalnych niema. — To też dzieci muzułmańskie uczęszczają do szkół polskich. Ale co tydzień prowadzone są wykłady arabskiego i religii dla uczniów muzułmańskich. Budżet gminy muzułmańskiej prze-widuje utrzymywanie 39 osób duchownych; jedne-go muftiego, czterech członków kolegium przy muftjacie, 19 imamów, 19 muzeimów, jednego sekretarza kolegium i jednego woźnego.

Ponieważ w poszczególnych szkołach liczba dzieci muzułmańskich jest mała, tworzy się z nich grupy, nie mniej jak po 12; w tym wypad-ku państwo opłaca nauczyciela religii. Waku-fy (dobra meczetkie), jak to ma miejsce np. w Jugosławii, w Polsce nie istnieją. Ale każdy meczet posiada ziemię od 10 do 40 ha.

Muzułmanie polscy posiadają 19 oddziałów związku kulturalno-oświatowego, których cen-trala znajduje się w Wilnie Związek ten urzą-dza odczyty. Prócz tego wydawany jest w je-zyku polskim kwartalnik „Przegląd Islamski” pod redakcją publicysty Wassan-Girej Dżabagi. W czasopiśmie tem poświęca się dużo uwagi kwestjom religijnym oraz życiu muzułmanów polskich i zagranicznych. Ośrodek życia tatar-skiego znajduje się w Wilnie, gdzie istnieje od 1931 r. archiwum tatarskie oraz wydaje się „Rocznik Tatarski”. Organizacja powyższa u-trzymuje kontakt z muzułmanami zagraniczny-mi.

Dzięki przychylności władz polskich, stan kulturalny muzułmanów w ostatnich 15-tu la-tach podniósł się bardziej, aniżeli przez 100 lat panowania rosyjskiego. Na uniwersytetach uczy się obecnie 10-ciu muzułmanów i 12 muzułmanek. Dwaj studenci muzułmańscy studują teologię na uniwersytecie Al-Azhar w Kairze.

Wszyscy muzułmanie w Polsce są nader przywiązani do swej ojczyzny. O wysokim ich patriotyzmie można między innymi sądzić z te-go, że podczas wojny bolszewickiej wystawili oni pułk kawalerii pod nazwą „Jazda tatar-ska”, który bił się odważnie w szeregach armii polskiej. Muzułmanie zawsze odznaczali się wiernością i oddaniem państwu polskiemu i tę wierność i oddanie manifestują przy każdej spo-sobności.

Small-Aga Czemałowicz.

Zareczyny w królewskiej rodzinie.



Książę Danji Fryderyk zareczył się ostatnio z księżniczką szwedzką Ingridą. Zaślubiny, które odbędą się wkrótce, niewątpliwie zbliza do siebie narody duński i szwedzki.

Kino Świt

Od soboty 21 kwietnia

Kino Świt

WILEY POST okrążył świat w osiem dni.

DOUGLAS FAIRBANKS

zwiedza kulę ziemską w 80 minut.

w 80 minut naokoło świata

Atrakcyjny oryginalny film podróżniczy, ukazujący nieznanie i niewidziane dotąd cuda przyrodnicze krajów. Nadprogram KRWAWY SZLAK z Tom Keenem emocjonujący dramat miłości, zbrodni i bohaterstwa.

Trzy wyświetlenia w dnie powszednie o godz. 5, 7, i 9 wieczór, a w niedzielę i święta także o g. 3 popoł. — Zniżki dla P. Akad. (za leg.) i uczn. szkół średn. (w mundurkach) przy kasie.

częcia czynności, związanych z komasacją tej wsi. Podburzeni gospodarze, uzbrojeni w kije zebrali się tłumnie i rzucili na robotników, bi-jąc ich. Otrzyli też dom, do którego schronił się mierniczy, rzucając kamieniami. Przybyła policja rozprędziła włościan. Winni chłopci pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej, jak również nauczyciel, Chalupko.

—oOo—

Powrót Pielgrzymki Polskiej Jubileuszowej do kraju.

Po uroczystościach jubileuszowych na zakończenie Roku Świętego w Jerozolimie, oraz po szczegółowym zwiedzeniu całej Ziemi św., Polska Pielgrzymka Jubileuszowa udała się na kilka dni do Egiptu. Przed opuszczeniem Jero-zolimy odbyło się uroczyste pożegnanie naszej

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WIŚLNA 6.
mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie,
kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa,
zioła, chemikalia i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NA J. LEPSZEJ JAKOŚCI.
Ceny niskie. Ceny niskie

pielgrzymki w Hospicjum Św. Rodziny. Piękną mowę pożegnalną w imieniu patriarchy Jero-zolimskiego wygłosił do pielgrzymki naszej ks. biskup-sufagan jerozolimski dr. Fellenges i u-dekorował pielgrzymów srebrnymi orderami Ziemi św. Przewodnika zaś pielgrzymki ks. pra-lata St. Marchewkę udekorował złotym orde-rem, który mu sprawili pielgrzymi, wdzięczni za jego trudy, pracę i wzorowe kierownictwo. W Egipcie pielgrzymka zwiedziła Kair, Pi-ramidy i Heliopolis, gdzie miała mieszkać Świę-ta Rodzina.

W powrotnej drodze pielgrzymka zwiedza-ła Ateny w Grecji i Konstantynopol w Turcji. Wszędzie szczegółowych objaśnień udzielał pielgrzymom przewodnik ks. prałat Marchew-ka, który również wygłosił na okęcie do piel-grzymów kilka pouczających odczytów. Ks. profesor Legowski wygłaszał odczyty o sztuce greckiej. Pielgrzymka zatem nasza miała cha-rakter religijno-naukowy.

Pełni niezatartych wrażeń, zadowoleni bar-dzo i podniesieni na duchu pielgrzymi polscy wrócili szczęśliwie do Ojczyzny dnia 17 kwie-tnia. Uczestnik Pielgrzymki.

Z całego świata.

Prof. Schmidt ożuje się lepiej.

Według doniesień z Alaski stan zdrowia prof. Schmidta polepszył się do tego stopnia, że profesor zamierza odlecieć z Fairbanks po-czem przez N. Jork przyjechałby do Moskwy. Statki „Stalingrad” i „Smoleńsk” uwiecznioe przez lody przesuwają się na południowy za-chód. Lotnicy Kamanin, Mołokow, Wodopia-now i Doronin przewieźli resztę rozbitków na przylądek Wellen, poczem wraz z lotnikami La-pidewskim i Lewoniewskim powrócą jednocześ-nie z rozbitkami na odpoczynek do Moskwy. Pozostali lotnicy zostaną na północy aż do przybycia zmiany na pierwszym okęcie po c-twarciu normalnego sezonu nawigacyjnego.

Kilka katastrof w czasie wyścigów samochodowych.

We Włoszech w Aleksandrii w czasie o-kretnych wyścigów automobilowych wydarzyło się kilka katastrof automobilowych. Jeden z kierowców, Pedrazzini, wywrócił się wraz z au-tem i zginął na miejscu, skutkiem zgniecenia klatki piersiowej. Słynny kierowca włoski Nu-volar w czasie tego samego wyścigu uległ wy-padkowi złamania nogi. Trzeci kierowca, Mi-mozzi, wjechał w tłum, raniąc 6 osób. Wreszcie 4-ty kierowca Ferraru, wywrócił się, raniąc się w twarz, przyczem automobil jego zapalił się. Wszystkie te wypadki nastąpiły skutkiem śli-skiego toru.

Domnieman zabójcy Prince'a zwolnieni

Dużą sensację wywołał fakt zwolnienia przez sędziego śledczego Dijon domniemanych 3 sprawców zabójstwa radcy Prince Lussatsa, Spirito i Carbonne. W wyniku dotychczas-o-wych zeznań świadków i konfrontacji sędzia śledczy nie mógł podtrzymać oskarżenia przeciwko tym 3 aresztowanym, wobec czego uwolnił ich z zarzutu dokonania zabójstwa. Carbonne i Spirito wypuszczone natychmiast na wolność. Odjechali oni do Marsylii. Nabo-miast Lussatsa zatrzymano jeszcze w więzieniu, wydany on bowiem będzie władzom śledczym w Paryżu w związku z nowymi oskarżeniami o kradzież brylantów.

2688 lat „ab urbe condita”.

W całych Włoszech obchodzone w sobotę uroczyste 2688 rocznicę założenia „wiecznego miasta”. W wielu miejscowościach, a w szcze-gółności w Rzymie odbyła się inauguracja wiel-kich robót publicznych. Uroczystości rzymskie rozpoczęły się odsłonięciem posągu konnego bohatera Ameryki Południowej, Bolívara, ofia-rowanego zarządowi stolicy Włoch przez 8 re-publik południowej Ameryki. W uroczystości tej wziął udział Mussolini oraz cały korpus dy-plomatyczny. W imieniu ofiarodawców prze-mówił poseł Wenezueli, przypominając, że wła-snie w Rzymie Bolívar złożył przysięgę, że do-kona dzieła wyzwolenia Ameryki łacińskiej.

—oO—

BRACIA ADAMOWICZE JESZCZE RAZ POPRÓBUJĄ SZCZĘŚCIA. Bracia Adamowicze, niezażeni czterdzielcioletnim niepowodzeniem, roz-poczęli nowe próby ze świeżo nabytym samolo-tem, któremu nadał imię „City of Warsaw”. Adamowicze mają zamiar wczesnym latem b. r. odbyć jeszcze raz bezpośredniego lotu do Polski.

Teatr.

Wierzytiele warszawskich teatrów m. otrzymają 15.000 zł.

W Warszawie w sądzie pracy rozpatrzono w sobotę kilkadziesiąt spraw wytoczonych przez personel teatrów Narodowego, Letniego i Nowego przeciwko Stefanowi Krzywoszewskiemu, jako b. administratorowi poręczającemu, dzierżawicemu b. teatru miejskiego. Ogółem pretensje wynosiły kwotę 15.000 zł. i obejmowały pretensje o należności za przepracowany czas do dnia 7 kwietnia, kiedy to teatry przejęło zrzeszenie aktorów. Interesy dyr. Krzywoszewskiego reprezentował jego syn adw. St. Krzywoszewski, który w większości wypadków przyznawał słuszość roszczeń.

Wszystkie pretensje, obejmujące poszczególne należności od 80 do 700 złotych, zostały zasądzone. Ponieważ personalowi teatrów zależało na jaknajszyszym załatwieniu pretensyj pieniężnych względem dyr. Krzywoszewskiego, który ustąpił z prowadzenia teatrów, przeto narazie wytoczono procesy o należności za przepracowany czas, zastrzegając sobie na później prawo dochodzenia roszczeń za urlopy i trzymiesięczne odszkodowanie. Obejmuje to poważne sumy.

Ruch wydawniczy

„START“, dwutygodnik ilustrowany, poświęcony wychowaniu fizycznemu kobiet, sportom, higienie. Nr. 8.

Na wstępie znajdujemy artykuł K. Muszajewny pt. „Kongres kultury fizycznej kobiet“. D. Rosenberg w artykule „Gimnastyka Bertram dla mas“ zwalcza pogląd, jakoby gimnastyka Bertram nie nadawała się do najszerzego rozpowszechniania. H. I. pisze o ćwiczeniach fizycznych w fabrykach w artykule pt. „Dla robotnic fabrycznych“ itd.

W stałe prowadzonym przez „Start“ dziale „Zagadnień szkolnych“ — M. Krawczyka „Obozy W. F. szkół powszechnych. Całość uzupełniają wiadomości bieżące i dział „Z książek“.

Kwietniowy zeszyt „ATENEUM KAPLAŃSKIEGO“ (Włocławek, Semin. Duchowne) zawiera rozprawy: Ks. W. Kwiatkowskiego: Zmartwychwstanie Pańskie przyczyną naszego zmartwychwstania; Ks. Dr. Br. Gładysza: Sekwencje XV wieku; Ks. prof. Dr. I. Świrski: Zagadnienie sterylizacji; Ks. S. Wyszyński omawia list episkopatu Polski „O ducha chrześcijańskiego w Polsce“, głosy prasy i stanowisko Pracy Obywatelskiej Kobiet, oraz Legjonu Młodych; Ks. Mgr. H. Weryński w art. „Wobec białej ściany“ rzuca garść uwag o stosunku katolików do filmu Ks. H. K. omawia „Dzieło Pawła Bureau „Rozprzeżenie obyczajów“ i jego aktualność w Polsce“, oraz literaturę dotyczącą zagadnienia ducha, unikania potomstwa i zagadnienia czystości i jej wychowania. Ks. S. B. wyjaśnia „Rozporządzenie w chowaniu umarłych. W przeglądzie naukowym oceny książki ks. dra Iwanickiego, M. Grabmanna, J. Szulcańskiego i in. W dodatku „Bibliografia Religijna“ najnowsze książki z etyki i teologii moralnej wychowania i szkolnictwa, socjologii i religii, akcji katolickiej, zagadnień dotyczących stosunku Kościoła i Państwa, Narodu i Społeczeństwa. Przegląd czasopism i pism zagranicznych uzupełnia bogatą całość zeszytu.

Kumor.

Eufenizm. — Dzisiaj szef powiedział, iż, nie chce przeszkadzać mi w awansowaniu, przeszkodzi w mojej dalszej pracy na tej posiadzi.

Od czwartku 19 bm. Nowy sukces „UCIECHY“.

Najlepszy film słynnej wytw. „Uniwersal“ twórczyni „Czibi“ obraz odznaczony złotym medalem Akademii Sztuki w Londynie, obraz nagrodzony, jako najlepszy film sezonu tegorocznej produkcji

ZALEDWIE WZORAJ

Reżyserował twórca „Boeznej ulicy“ John M. Stahl. — W głównej roli **Margaret Sullivan** nowa rewelacja Hollywoodu oraz **John Boles** na czele zespołu 93 gwiazd Uniwersalu. Dramat kobiety, która na ołtarzu miłości złożyła całe swe życie. — Gwarantujemy że podobnie jak przy filmie „Czibi“ film „Zaledwie wczoraj“ jest arcydziełem tej samej klasy, obrazem, który w całym świecie spotkał się z rekordowym powodzeniem (2 i pół miesiąca grany w Warszawie).

Ponadto tygodnik dźwiękowy. — Początek programów o godzinie 5, 7 i 9.

Do bieguną północnego



wyrusza ekspedycja angielska z porucznikiem Lindsayem na czele. Licząc się z możliwością przebycia znacznej części drogi na lodzie, skonstruowano specjalnie w tym celu odpowiednie sanki, poruszane motorem.

Zielona plama w sercu szarego Sosnowca

Przebywając od kilku dni w brudnoszarym Sosnowcu, gdzie wokół tylko widać czerwone kolosy fabryk, szare kamienice rozkrzyczanych żydów z ul. Modrzewskiej i nędzne surowe zielenie — stęknęłam się zaskokiem naszych plant krakowskich, choćby nawet tych, mocno przerzedzonych przez wycięcie słynnych kasztanów. Z rozgrzanych chodników bije żar, czuje się w powietrzu wiosnę, ba! nawet lato, ale nigdzie nie widać przebudzenia natury. — Wszędzie monotony kolor szarzyzny a nędzne, suchotnicze drzewka, spowite w тумany kurzu potęgują jeszcze bardziej moją tęsknotę za zielenią.

Pragnienie moje zostaje zaspokojone w sposób nieoczekiwany. Udaję się na wywiad do wielkich zakładów przedziałniczych Dietla, podczas którego nadzwyczaj gościnny p. Roman Dietel proponuje mi zwiedzenie swych wspólnych, przez niego założonych, ogrodów.

Na nową tę wędrowkę wybieram się z p. Adamcem, najgorliwszym pomocnikiem założyciela.

Po drodze p. Adamiec opowiada mi o prowadzonej działalności:

— Na ogrody wyzyskane są nieużytki przy fabryce tak, że każda pięćdziesiąta została wykarczowana. Akcja trwa dopiero dwa lata, ale już dzisiaj zakłady ogrodnicze mogą być wzorem kultury dla ogrodnictwa polskiego. P. Dietel, z wykształcenia agronom, po zwiedzeniu zagranicznych zakładów, zapragnął przeszerpieć na

grunt polski widziane tam ostatnio zdobycze tej galezi rolnictwa. Pierwszym hasłem p. Dietla jest taniejsze produkcje (jarzyn, kwiatów itp.), eksportu i zainteresowania szerokiego ogółu przez niskie ceny konkurencyjne. W najbliższym czasie przerzuci się p. Dietel na rynek krakowski (co zapewne przyczyni się do obniżenia horrendalnie wysokich cen kwiatów i krzaków zdobniczych).

Jesteśmy w pierwszej części ogrodów, położonych przy zabudowaniach olbrzymich zakładów Dietla. Oślepiający blask słońca, odbijającego się od tysiąca szyb cieplarni, nie pozwala w pierwszej chwili zorientować się w terenie.

Wechodzimy do cieplarni. Uderza nas tropikalny upał spowodowany instalacją centralnego ogrzewania. Przed nami istna powódź roślin, dojrzałych już owoców, jarzyn. Szczególnie uwagę moją przykuwają wspaniałe okazy wyhodowanych ogórków, zachwyt wzbudzają dojrzale truskawki i wspaniałe okazy pomidorów. W innej cieplarni widać piękne egzemplarze egzotycznych kwiatów i roślin. Wychodzimy na świeże powietrze; p. Adamiec pokazuje nam z dumą półkilometrowy obszar brzoskwinowy.

— Wkrótce — mówi p. Adamiec — założymy największą w Polsce hodowlę róż i w tym celu buduje się wielką, nową różarnię o powierzchni 500 metrów kwadratowych.

Przez chwilę oglądamy jeszcze ogród wa-

rzywny, który swoją kulturą i różnorodnością gatunków wzbudza mój podziw.

Teraz z kolei udajemy się do ogrodów, graniczących bezpośrednio z pałacem p. Dietla. — Pierwszym etapem w tej części jest palmiarnia. Mam wrażenie, że jestem w krajach podzwrotnikowych. Masa palm, których nazw nie mogę spamiętać, a rozmaite liany i inne podzwrotnikowe rośliny nadają palmiarni charakterystyczny urok egzotyki.

Chlubą i radością p. Dietla jest prowadzenie hodowli kaktusów. Zakład posiada ich ponad 40 tysięcy, a przez nowe kombinacje gatunków i eksperymentalne szczepienie dochodzi się do niespotykanych nigdzie rezultatów.

Specjalną troską otacza właściciel hodowlę goździków angielskich (sprowadzonych do Polski z Anglii za specjalnym pozwoleniem ministerstwa).

Należy poświęcić kilka słów czarnącem zaskakom parku. Robi on przez swoją egzotykę wrażenie niespodzianki na terenie Sosnowca. Nadzwyczaj korzystnie i efektywnie wyodrębnia się część parku, poświęcona roślinom alpejskim. Koncowym etapem naszej wędrowki jest ogród owocowo-warzywny, gdzie założono równo, stale powiększaną, pasiekę.

Zakłady ogrodnicze p. Dietla zatrudniają przeszło stu robotników, używających w pracy wszystkich ostatnich zdobyczy techniki ogrodniczej. Z wielkim załem opuścili mieniące się tysięczną gamą barw ogrody i znów znalazłem się na pełnej kurzu, szarej ulicy.

St. Fiszer.

Sport.

Wielki wyścig kajakowy na Dunaju.

Po raz pierwszy w Polsce odbędzie się podczas tegorocznych Zielonych Świąt kajakowy wyścig górski na Dunaju na trasie Nowy Targ — N. Sącz, długości 94 km. Znaczenie imprezy podnosi fakt, że już dziś zapewniony jest udział zawodników zagranicznych.

Młody sport kajakowy polski, który rozwijał się w ciągu kilku lat niezmiernie silnie, zdaje swój pierwszy egzamin organizacyjny na terenie międzynarodowym, a toczące się pełną parą przygotowania pozwalają rokować wysiłkowi organizatorów jaknajlepsze nadzieje.

Wyścig odbędzie się jedynie w konkurencji kajaków składanych oraz kanadyjek, przezelem w obu kategoriach rozstrzygnięciem będzie jedno i dwuosobowe.

Łodzianie na czele tabeli ligowej.

Po niedzielnych zawodach o mistrzostwo Ligi pierwsze miejsce w tabeli zajął LKS, spychając Polonję dzięki lepszym stosunkom bramkowym, na drugie miejsce.

Obejny stan tabeli jest następujący:

1) LKS	2	gry	4	pkt.	st.	br	4:1
2) Polonia	3		4				4:3
3) Wisła	2		3				4:1
4) Garbarnia	2		3				2:1
5) Ruch	1		2				3:0
6) Cracovia	2		2				4:4
7) Strzelec	3		2				6:6
8) Warszawianka	2		2				3:4
9) Pogoń	2		2				4:5
10) Legja	2		1				2:3
11) Warta	2		1				4:7
12) Podgórze	3		0				1:6

NOWACKA MISTRZEM POLSKI W BIEGU NAPRZELAJ.

W niedzielę odbył się w Łwowie bieg naprzelaj dla pań. Bieg odbył się na starcie ca 1500 mtr. i zgromadził na starcie tylko 3 zawodniczki. Zwyciężyła Nowacka (AZS Warszawa) — 3:04 sek.

Z teatru im. Słowackiego.

„Mirla Efros“ — sztuka w czterech aktach J. Gordina.

Pamiętamy tę „Mirlę Efros“ z Wandą Siemaszkową na scenie teatru „Bagateli“ — kiedy przed pięć laty znakomita artystka przyjechała do Krakowa na gościnne występy. Jest to sztuka, której treść stanowią dwa światy, może nawet więcej: dwa żywioły — sluckiego i grodzieńskiego ghetta, oraz wysokiej arystokracji żydów tamtejszych. Nie jest ona jednak najlepszym utworem scenicznym Gordina, bardzo płodnego autora dramatycznego na terenie Rosji przedwojennej. Jego n. p. „Bóg, człowiek i szatan“ reprezentowałby lepiej typ dramaturga, który uderzał z siłą w złotego cielca, znał doskonale rzeczywistość swojego środowiska i umiał jej dać formę artystyczną.

„Mirla Efros“ — to (jak wspomnieliśmy) obraz dwóch światów: jeden idzie z szlachetnego serca, inteligencji i przekonania żydowskiej wiary, a drugi — z niskich, prawie zwierzęcych instynktów człowieka checiwości i zysku. Jest to następny dramat poświęcenia się matki dla syna, dla jego szczęścia z ukochaną żoną, która wnosi w dom wspólny z teściową konflikt dramatyczny: ustawiczną niezgodę, egoizm i

dumą osobistą — aż wreszcie sprawia, że matka opuszcza syna. Jest to w końcu sztuka folklorystyczna, malująca prawdę obrzędów i zwyczajów żydowskich. Jeśli „Mirlę Efros“ porównamy z „Jojne Firulkes“ lub „Matką Szwarcenkopf“ Gabrieli Zapolskiej — to bistość artystycznego przenikania życia i transponowanie naturalizmu na język sztuki, będą u Zapolskiej bardziej przekonujące. Znajac jej dramaty, wprowadzające na miejsce konwencjonalnych dotąd typów żydowskich, ludzi realnych, wziętych z życia codziennego, a przecież przez wysoki artyzm oryginalnych i świeżych, jesteśmy już dziś wymagający. Ale sztuka Gordina posiada za to więcej bezpośredniości, niż dramaty Zapolskiej, i dlatego z punktu widzenia etnologicznego, jest bardziej interesująca.

Jako dramat „Mirla Efros“ posiada dwie postacie główne, na których spoczywa gra psychologiczna: matkę (Mirlę Efros) i syna (Josefa Efros). Dramat miłości i poświęcenia się matki przeprowadził autor z konsekwencją i prawdą psychologiczną. Natomiast dramat syna, który znalazł się w konflikcie, nawet w sytuacji bez wyjścia między sercem matki i sercem żony — kobiet walczących ze sobą — nie jest zupełnie wyzyskany. Postać Josefa jest

wskutek tego bierną, nawet papierową. Jest to wielkim błędem sztuki: nie widać walki wewnętrznej Josefa, błędnie zaś przez to walka zewnętrzna synowej z teściową. Pozostał jedynie dramat bohaterki — postaci tytułowej. Zresztą główne postacie sztuki prawdziwe, wierne przeniesione z domu arystokratycznego żydów grodzieńskich i z nędznej izby ghetta — na scenę. Mirla — to typ kobiety mądrej, szlachetnej i miłośkiej — typ piękny, a jeśli chodzi o formę — jednolity i skończony. Typ, który zresztą zbliżyła wyobraźni widza lektura Orzeszkowej. Nie tam dodać, ani niczego ująć nie można. Wanda Siemaszkowa, wzbogaciła go na scenie wspaniałym światłocieniem gry psychologicznej i kapitalnym rysunkiem postaci. Patrząc na jej kreację, można powiedzieć, że artystka nie tylko grała, ale głęboko i szczerze przeżywała dramat zamożnej, a przecież tak zbieżonej matki, którą zle ciemnego ghetta, niskich instynktów i taniej dumy odciga i w końcu wypędza od syna. W grze Siemaszkowej nie znać żadnej patyny na środkach ekspresji znakomitej aktorki. Siła dramatyczna — jak dawniej, tak i dziś — jest dominantą jej gry. Siemaszkowa jest wielką mistrzynią w wygrywaniu sytuacji niemych, a zwłaszcza momentów przechodzenia z nastroju w nastrój

— z płaczu do uśmiechu, z pochmurnego tragizmu do pogody ducha. Przypominały się najświetniejsze czasy krakowskiej sceny. W roli Szajndli, synowej Mirli, wystąpiła pani Hanna Daszyńska. Jest to rola duża — p. Daszyńska wyszła z niej zwycięsko przez podkreślenie dwóch pierwiastków gry: wdzięku i utajonych złych instynktów młodej kobiety. Pełną umiaru artystycznego była gra p. Julji Romowicz jako służącej Maehli, a pani Zalewska stworzyła mocny typ charakterystyczny Chaay Dwojry. Z panów wyróżnili się: Władysław Woźnik w doskonałej sylwetce żyda Nuchemee, Zygmunt Kulakowski jako Szalmen, oraz Tadeusz Kondrat i Władysław Staszewski jako dwaj synowie Mirli Efros. Pan Kondrat miał dobre momenty liryczne, nie mógł jednak papierowej roli dociągnąć do wysokości dramatu.

Sztuka była wyreżyserowana bardzo starannie i precyzyjnie przez p. Wandę Siemaszkową. Jedno tylko zastrzeżenie: ludzie grodzieńskiego ghetta mówili zanafto po literacku — ale widocznie tak każe tekst.

W dekoracjach p. Karola Frycza była świetna harmonia stylu i barw. Zwłaszcza w akcie II i III artysta kapitalnie rozwiązał problem światła i koloru niebieskiego z zielonym.

ANTONI WĄSKOWSKI

Życie gospodarcze. Do czego to prowadzi?..

Przyznanie kawalerii orderów wojskowych, specjalnych przywilejów w życiu cywilnym, spotkało się z arazadacją krytyki — wskazywano na to, iż odznaczania wojskowe stanowią służbę tytułu dla wyróżniania odznaczonych ale tylko na terenie uprawnień wojskowych, ze względu jednak na ekskluzywność warunków, w jakich zostają przyznane — nie powinny być traktowane jako tytuł do uprawnień specjalnych w życiu cywilnym. Na tym bowiem terenie grupa odznaczonych tymi orderami występuje jako niedostępna dla nikogo kasta, którą nie są oni w wojsku, gdyż każdy ma formalnie możność zdobycia tego samego odznaczenia. Poza to, przyznanie przywilejów kawalerom jednego orderu, powoduje pretensje ze strony odznaczonych innymi orderami — do takich samych uprawnień. Ze tak jest, świadczy m. in. list nadesłany nam przez jednego z odznaczonych „Krzyżem Niepodległości”. List ten brzmi:

„W prasie codziennej z dnia 1 b. m. zamieszczono wzmiankę o ulgach szkolnych dla dzieci kawalerów „Virtuti Militari”. Ulgi te polegające na pierwszeństwie przy przyjmowaniu dzieci do szkół, a także na zwalnianiu ich od wszelkich opłat. Wzmianka o tem, mającem ukazać się rozporządzeniu, napęliła obawą kawalerów zbliżonych odznaczeń, j. n. p. Krzyża Niepodległości, że te drobne udogodnienia mogą im być nie przyznane, mimo iż odznaczenie Krzyżem Niepodl. jest niemniej cenniejsze niż Virtuti Militari i jest uznane przez M. S. Wojsk. za równorzędne z V. M. Dlatego też w interesie sprawiedliwości leży, aby nie wprowadzać w dział odznaczeń Państwowych zbytnich różnic w uprzywilejowaniu i ulgi, jakie się przyznaje jednemu rodzajowi odznaczeń rozszerzyć również i dla kawalerów Krzyża Niepodległości. — zwłaszcza, że jest to odznaczenie za niemniej wielkie zasługi i zaszczytną ofiarność jak Virtuti Militari”.

Czy byłoby dziwnem, gdyby z kolei upomnieli się o pierwszeństwo w szkołach dla swych dzieci — kawalerowie Krzyża Walecznych, następnie Krzyża Zasługi, Medalu Niepodległości i t. d.? Jeżeli się raz zacznie z przyznawaniem przywilejów cywilnych za ordery wojskowe, można łatwo doprowadzić do niezwyklej zupełnej konsekwencji.

Sobota w Palestynie a niedziela w Polsce.

Hebroć idzie o obronę spoczynku niedzielnego w Polsce, w której olbrzymia większość społeczeństwa jest katolicka — żydzi podnoszą alarmy na „brak tolerancji”, „niepostępowość” polską, na rujnowanie ich egzystencji i t. d. Kampania żydowska przeciw spoczynkowi niedzielnemu w handlu i przemyśle nie przebiega w argumentacji i zaciekleści. Inaczej natomiast sprawa przedstawia się na własnem, żydowskim podwórku. „Nowy Dziennik” zamieszcza ostatnio wywiad z burmistrzem palestyńskiego Tel Awiwu p. Drenkofem, z którego to wywiadu cytujemy dosłownie jeden ustęp:

BURMISTRZ W OBRONIE SOBOTY.

„Tel Awiw szczyli się tem, że jest jedynem miastem na świecie, gdzie wszyscy żydzi utrzymują sobotę w życiu — publicznem. A to jest obecnie o wiele trudniej do przeprowadzenia, niż dawniej, kiedy i ludność miasta była bardziej jednolita pod względem swych zapatrywań i jego drobny stosunkowo obszar ułatwiał

„kochane” typki z galerji rzuciły na dół plik ulotek antyniemieckich w języku polskim i niemieckim....

Koło godz. 11-tej w nocy uczestnicy wycieczki ruszyli na dworzec; maruderzy z niechęcią odrywali się od bufetów restauracyjnych, gdzie pochłaniali kanapki naprzemian z bombami piwa. Lecz co robić, pociąg nie czeka...

Odprowadzałem mego młodego towarzysza na dworzec. Ojciec chłopca został jeszcze „na moment” w Esplanadzie, myśmly wybrali się po znaczki na kartki pocztowe. Przechodzimy na dworzec — jest 25 minut po 11-tej — i dowiadujemy się od kolejarza, że pociąg przed chwilą odszedł... Komunikuje to wiadomości towarzyszu — kolana uginają się pod nim... Co robić? W dodatku okazuje się, że tatuś z E-splanady zdążył na pociąg.

— Przecież muszę być jutro o 8-mej w szkole! — mówi z niepokojem. Argument ten powtarza kilkakrotnie, aż... zaczynam się dziwić. Cóż za nadzwyczajne poczucie obowiązku! A u nas... z błahego powodu opuszcza uczeń naukę w szkole...

Tymczasem na stację ściągają dalsi maruderzy wycieczki, jest ich kilkunastu. Wszyscy zwalają winę na program, bo w czerwonych (podobno) odjazd pociągu podano na godz. 23.20, a w białych — 23.30. Chyba tylko wyśmówka!..

Memoriał wychodźców polskich we Francji do min. Becka

O INTERWENCJĘ PRZECIW MASOWYM REDUKCJOM I EKSMISJOM POLAKÓW

We Francji rozpoczęło się już — jak donosiliśmy — redukcje robotników polskich w kopalniach i wydalenie ich z kraju. Pierwsze transporty zredukowanych opuścili w ub. tygodniu północną Francję a nowe wypowiedzenia w kopalniach lotaryńskich wskazują, że za dotychczasowymi redukcjami pójdą i dalsze. W tej sytuacji Związek Robotników Polskich we Francji wyzyskał okoliczność, że w Warszawie hawi obecnie minister spraw zagr. p. Barthou i przesłał wyczerpujący memoriał do polskiego ministerstwa spraw zagranicznych, na ręce min. Becka. Memoriał zawiera szczegółowe zobrazowanie ciężkiego położenia, w jakim znalazł się robotnicy polscy i wskazuje, że robotnicy ci sprowadzeni zostali przez francuskich pracodawców przy poparciu obu rządów. Dziś grozi im wydalenie z pracy i przymusowe wysłanie do Polski, gdzie wskutek bezrobocia nie będą mogli liczyć na znalezienie zatrudnienia. „Wiadomem jest

jak brzmi memoriał — że rodzina robotnicza, która podczas kilkuletniego pobytu we Francji wkładała swe oszczędności w zagospodarowanie się i urządzenie mieszkania, gdy będzie obecnie zmuszona do wyzbicia się mebli za bezcen i powrotu do kraju bez zaopatrzenia, to w kraju rodzinnym czeka ją bieda. Stanie się ona tylko ciężarem polskiego społeczeństwa”.

Zarząd główny Związku robotników polskich imieniem wychodźstwa polskiego we Francji prosi w swym memoriale polskiego ministra spraw zagr., by poruszył ciężką dolę zagrożonych emigrantów polskich, w rozmowach ze swym kolegą — ministrem Barthou.

Jak się okazuje, ogłaszane dotychczas w prasie komunikaty o interwencjach w sprawie Polaków w Paryżu, nie wpływają na polepszenie sytuacji, gdyż kompanie przemysłowe wydają coraz więcej kartek zawiadomujących górników polskich o zwolnieniu z pracy.

Pod nowym Zarządem Katolickim.

Kino teatr dźwiękowy „SŁONKO” ul. Lubicz 15.

Od piątku dnia 20 kwietnia 1934. — Rewelacje i tajemnice chińskie

GENERAL CZENG

Reżyserował: Paweł Stoane. — Główne role Jack Holt, Ralphes Graves, Lilla Lee. Początek 5, 7, 9 w niedzielę 3, 5, 7, 9 Dla PP. Urzędników, Akademików za okazaniem legiti. zniżki.

Pierwsza ustawa amerykańska o ograniczeniu produkcji.

NADWYŻKĘ USTALONEGO KONTYNGENTU OBŁOŻONO WYSOKIM PODATKEM.

Wedle doniesień z Waszyngtonu prez. Roosevelt podpisał dekret o kontroli produkcji bawełny w roku gospodarczym 1934/5 ustalając kontyngent na 10 milionów bali.

Ilości przekraczające ten kontyngent obłożone zostaną dodatkową opłatą na rzecz skarbu państwa w wysokości 50 proc. ceny targowej tego surowca.

Dekret prez. Roosevelta jest pierwszą ustawą ograniczającą prawnie produkcję amerykańską. Dla przeprowadzenia tego planu wyznaczona zostanie każdemu z farmerów norma, jaką może on wyprodukować, przy czem za podstawę obliczeń brane będą przeciętne wyniki osiągnięte w okresie od r. 1929 do r. 1933. O ile farmer będzie chciał sprzedać większą ilość bawełny, aniżeli przypada na niego z obliczeń, może on to skutecznie jedynie opłacając podatek w wysokości 6 cent. od bali.

W kołach handlu bawełnianego utrzymuje się opinia, iż wprowadzenie w życie tej ustawy znanej pod nazwą Bankhead Bill przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie cen.

Giełda krakowska.

Kraków, 23 kwietnia. Giełda: 5 proc. pożyczka konwersyjna 63.60 zł., poza giełdą: 7 proc. pożyczka stabilizacyjna dolarów 59.80. Dolar 5.21—5.25, Londyn 27—27.20, Szwajcaria 171.25—171.75, Berlin 207.50—208.50.

W obrotach prywatnych zaznaczył się rano niski kurs dolara. Bank Polski płacił za drobne dolary 5.19 zł., za grubsze 5.20 zł. Ilości jednak, pod wpływem wiadomości, że Ameryka dokonuje transakcji sprzedaży złota, kurs podniósł się tak, iż około południa notowano w bankach gotówkę po 5.21—5.25, dewizy po 5.23—5.27. Mocniejszy był również funt angielski: 27.05—27.20, szylingi austr. 97—98.50, Lity włoskie dewizy 45.50—45.20.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 23. 4. (Telef. wł.) Belgja 123.75, Gdańsk 358.60, Kopenhaga 121.00, Londyn 27.08, Nowy Jork 5.25, Paryż 34.96, Praga 22.00, Szwajcaria 171.55, Sztokholm 179.70, Włochy 45.06, Berlin 207.60, Obroty mniej niż średnie, tendencja niejednolita. Poza giełdą dolar 5.23, rubel złoty 4.65, dolar złoty 8.98, marka niemiecka 201, funt szterlingów 27.05.

Papiery procentowe: budowlana 43.95, stabilizacyjna 59.25, inwestycyjna 111.75, premjowa dolarowa 53.40, konwersyjna 64.00, 6 proc. dolarowa 75.63, kolejowa 57.38, obligacje i listy BGK bez zmiany.

Akcje: Bank Polski 82.50, Węgiel 12.00, Lipop 11.75, Starachowice 10.75. Tendencja przeważnie mocniejsza dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcji. Prywatnie Bilonowska 85.25.

Obligacje pożyczki narodowej są w druku

Wydawanie obligacji pożyczki narodowej tym, którzy spłacili wszystkie raty, ma nastąpić z dniem 1 lipca b. r. Obecnie państwowa wytwórnia papierów wartościowych w Warszawie przystępuje z polecenia ministerstwa skarbu do druku tych obligacji, na podstawie wzoru ustalonego przez ministerstwo skarbu. Obligacje te będą przypominały akcje Banku Polskiego, a drukowane będą w różnych kolorach, w zależności od sumy, na którą opiewają.

Obligacje, jak wiadomo, będą imienne, wobec czego na blankietach pozostawiono wolne miejsca na wpisanie nazwiska i adresu posiadacza. Papier, użyty do druku obligacji Pożyczki Narodowej, będzie t. zw. „Ochronny”, uniemożliwiający wszelkie zmiany, poprawki i fałszerstwa.

Radio.

ŚWIETNY BILANS RADJOFONJI WĘGIER SKIEJ. Dyrekcja radjofonii węgierskiej w Budapeszcie, ogłosiła przed kilku dniami sprawozdanie z działalności za rok 1933. Trzeba przyznać, że niektóre pozycje tego sprawozdania są najlepszym świadectwem zarówno, jeśli chodzi o działalność stacji węgierskich, jak radjofonii w ogóle. A więc w r. ub. radiostacje węgierskie, idąc za wzorem radiostacji polskich, wprowadziły poranne audycje gimnastyczne, poświęciły więcej czasu muzyce poważnej. Muzykę cygańską, jako charakterystyczną dla Węgier, transmitowano 452 razy, nadano 32 audycje pieśni węgierskich przy akompaniamencie orkiestr cygańskich. Audycy z płyt gramofonowych nadano w r. ub. 895, gdy w r. 1932 płyty transmitowano w 412 audycjach. Muzykę taneczną nadano w 139 transmisjach, a 58 razy przekazywały stacje węgierskie transmisje z zagranicy, m. in. także ze stacji „Polskiego Radja”. — Radjo węgierskie znowu, jak to czyni „Polskie Radjo”, wzięło czynny udział w pomocy światu pracy: stacje węgierskie ogłaszały codziennie komunikaty o pracy wakuującej i w ten sposób przyczyniły się do zatrudnienia 7.060 osób z pośród bezrobotnych.

MILJON TAKSÓWEK „ZRADJOFONIZOWANYCH”. Zakładanie odbiorników radiowych w taksówkach amerykańskich, nabrało w r. ub. rozmachu iście amerykańskiego: okazuje się, że około 700.000 samochodów, stanowiących w większości wozy zarobkowe, zaopatrzone w ciągu r. 1933 w instalacje radiowe rozmaitego typu. Bieżący rok 1934 zapowiada, w specjalnych wydawnictwach automobilowych amerykańskich, zaokrąglenie liczby instalacji radiowych w samochodach, do olbrzymiej cyfry 1.000.000 wozów.

Programy stacji radiowych Środa, dnia 25 kwietnia 1934.

Kraków (304.3 m). Godz. 7: Audycja poranna z Warszawy; 11.35 Program na dzień bieżący; 11.40 Transmisja z Warszawy; 11.50 Wiadomości bieżące; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej; 12.05 Płyty; 12.30 Wiadomości meteor.; 12.55 Transmisja z Warszawy; g. 15.05: Transmisja z Warszawy; 16.20 Odczyt pt. „Zwierzę i człowiek”; 16.35: Transmisja z Warszawy; 18.10 Płyty; 18.50 Program na dz. następny; 18.55 Skrzynka techniczna; 19.10: Rozmaitości; 19.15 Płyty gramofonowe; 19.25: Transmisja z Warszawy; 14.43: Wiadomości sportowe lokalne; 19.47: Transmisje z Warszawy i Lwowa;

Lwów (377.4 m). Godz. 16.20: Listy i programy; 18.55: „Nowości ustawodawcze”; 22: Odczyt w języku esper.: „Laboratorium walki z chorobami zakaźnymi”.

Warszawa (1415 m). Godz. 7 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 7.05 Gimnastyka; 7.25 Muzyka poranna (płyty); 7.35: Dziennik poranny; 7.40 Płyty; 7.55: Chwilka gospodarstwa domowego; 8: Program na dzień bieżący; 11.40 Przegląd prasy; 11.50 Życie artystyczne stolicy; 11.57: Sygnał czasu, hejnał z Krakowa; 12.05: Płyty; 12.30 Wiadomości meteor.; 12.33 Płyty; 12.55 Dziennik południowy; 15.05 Wiadomości o eksporcie polsk.; 15.10 Wiadomości gospodarcze; 15.20 Koncert solistów; 15.50 Program dla dzieci; 16.20 Skrzynka pocztowa; 16.35 Muzyka lekka; 17.30 Odczyt pt. „Jan Kochanowski”; 17.50 Odczyt pt. „Góry świętokrzyskie, jako teren turystyczny”; 18.10 Utwory symf. 18.50 Program na dz. następny; 18.55 Rozmaitości; 19.15 Skrzynka pocztowa rolnicza; 19.25 „Pisarze szkoły morskiej”; 19.40: Wiadomości sportowe; 19.47 Dz. wieczorny; 20 Myśli wybrane; 20.02 Koncert muzyczny lekka; 21: „Ciemiste drogi do pracy”; 21.15: Recital forte; 22: Odczyt ze Lwowa; 22.20 Konkurs tenorów (płyty); 23: Wiadomości meteor. i komunikat policyjny; 23.05: Muzyka taneczna.

Katowice (395.8 m). Godz. 16.20 Skrzynka pocztowa; 19.10: K. Nitschowa: Gospodyni śląska; 23: Skrzynka pocztowa w jęz. franc.

O słuszne podstawy wymiaru podatku od nieruchomości.

Warszawa 23. 4. (Telef. wł.). Izba skarbową w Warszawie wystosowała do urzędników skarbowych okólnik w sprawie wymiaru podatku dochodowego od nieruchomości. Okólnik ustala przeciętny procent dochodowości domów w Warszawie na 60% dochodu brutto, poleca zaliczać do podstaw wymiaru podatku procenty płacone od pożyczek zaciągniętych przez właścicieli domów, o ile ci nie udowodnią, że pożyczka została zużyta wyłącznie na cele danej nieruchomości. Zaległości z komornem mają być zaliczane do podstaw podatku dochodowego tylko wtedy, gdy właściciel domu przedstawi kwity na całkowite, co miesiąc wyższe należności z tytułu niezapłaconego przez poszczególnych lokatorów komornego. Delegacja właścicieli nieruchomości udala się w tej sprawie do prezesa Izby Skarbowej w Warszawie i przedłożyła mu memorjal, podnoszący, że przeciętny dochód od domu w Warszawie może być ustalony tylko na około 30% dochodu brutto, a żadną miarą nie 60%.

Powrót delegacji polskiej z Londynu.

Warszawa, 23. 4. (Telef. wł.). Do Warszawy wróciła z Londynu delegacja polskiego przemysłu węglowego. Odbyła ona kilka rozmów z przedstawicielami angielskiego przemysłu węglowego na temat możliwości porozumienia co do podziału rynków zbytu węgla polskiego i angielskiego na różnych rynkach zagranicznych. Do Warszawy powrócił także dyktator departamentu min. przemysłu i handlu A. Peche, który bawił w Londynie jako obserwator rokowań ze strony rządu polskiego.

Organizacja plebiscytu

w Związku Saary.

Rzym, (PAT.). Komitet 3, który pod przewodnictwem Aloisiego obradował nad organizacją plebiscytu w Związku Saary, zakończył swoją sesję. Komitet postanowił przedłożyć Radzie Ligi Narodów wniosek, przewidujący: 1) utworzenie komisji plebiscytowej, mającej za zadanie zorganizowanie i kontrolę aktu głosowania w poszczególnych, 2) utworzenie trybunału plebiscytowego, któryby sądził wypadki pogwałcenia praw plebiscytowych. Ponadto komitet 3 opracował wnioski, dotyczące osób, mających prawo do głosowania w okręgach i sposobów obliczania głosów. Komitet 3 podejmie swoje prace na kilka dni przed zbliżającą się sesją Rady Ligi.

Skarga na pocztę niemiecką

o naruszanie tajemnicy listowej.

Wiedeń (PAT.). „Sonnt. Montagsztg.” donosi z Pragi, że czechosłowacki zarząd pocztowy zgłosił na w światowym związku pocztowym w Bernie szwajcarskim zażalenie przeciwko pocście niemieckiej z powodu otwierania listów wysyłanych z Niemiec zagranicę, lub odwrotnie oraz listów tranzytowych. Praktykę pocztu niemieckiej uważają w Pradze za naruszenie tajemnicy listowej.

„Chiny leżą w Afryce.

Odpowiedź studenta sowieckiego.

Według doniesień z Moskwy sowieckiej władze szkolne w związku z prowadzeniem egzaminów w szkołach wydały specjalny okólnik, zalecający jaknajbardziej staranne przygotowanie młodzieży do egzaminów. „Prawda”, omawiając ten wynik szkolnego roku, przytacza interesujący wypadek, który miał miejsce podczas egzaminów semestralnych na wydziale pedagogicznym pierwszego uniwersytetu państwowego w Moskwie. Jeden z absolwentów uniwersytetu na pytanie, gdzie znajdują się Chiny, odpowiedział, że w Afryce. Inny student powiedział, że Nowy Jork jest głównym miastem Szkocji. Większość egzaminowanych nie umiała powiedzieć, z jakich republik składa się Związek sowiecki, wymieniając jedynie Polskę i Ukrainę.

30 zamknięciu kroniki

50 DOMÓW SPŁONEŁO.

Kraków, (PAT.). Dzisiaj w miejscowości Maszowice, powiat żywiecki, wybuchł groźny pożar, który strawił 50 domów. Na miejscu wypadku wyjechał starosta powiatowy wraz z komendantem powiatowym policji państwowej. Przyczyną pożaru narazie nie ustalono.

OPERACJA „DRZEWA WOLNOŚCI” NA PLANTACH. Wczoraj po południu zebrało się mnóstwo ludzi przed t. zw. „drzewem Wolności” na plantach koło teatru, przypatrując się operacji ocinania konarów przez straż pożarną. Wskutek silnego wiatru w godzinach południowych złamała się korona tego pamiątkowego drzewa, które datuje się jeszcze z czasów Rzeczypospolitej. Popularnie zwane „drzewo Wolności” znajduje się w stanie opłakanym, nadwątłone i nadłamane konary spadają z trzaskiem na ziemię pod siekierami strażaków. Publiczność gromadziła się koło drzewa do godziny wieczornych, żywo komentując smutny los stoletniej pamiątki Krakowa.

Ojciec św. o znaczeniu obowiązku.

Warszawa 23. 4. (Telef. wł.). Papież przyjeżdżając na audiencję 3.000 inwalidów wojennych, w podniosłych słowach podkreślił znaczenie ich ofiary, złożonej na cieżaru spełnienia obowiązku. Niezawsze spełnienie obowiązku „...część trudną; niektórzy obowiązki są nawet przyjemne, jak np. obowiązek ojca, matki, obowiązek chrześcijańskiego miłosierdzia.

Obowiązek, który spełnili inwalidzi należy do najcięższych, wymaga bowiem ofiary krwi i zdrowia. Wspomnienie przeżytych cierpień musi wywołać pełne chwały zadowolenie z wypełnienia obowiązku tak wielką ofiarą. Zwracając się do inwalidów ocenił ich. Papież powiedział, że najszlachetniejszym wzrokiem nie jest wzrost wzroku, ale wzrost duchowy, a ten im pozostał. Zresztą wobec odwiecznej prawdy, blask z nich jest zupełnie ślepych. Widzimy tak mało w porównaniu z tem, czego rozumem osiągnąć nie zdołamy. Modlić się musimy o światłość, która oświeciła każdego na ten świat przychodzącego.

KSIAŻ RÓGUE MĘCZENNIK.

Watykan 23. 4. (Telef. wł.). W obecności Papieża odczytano dekret uznania faktu męczeństwa ks. P. Renata Rogue, członka zgromadzenia Ks. Misjonarzy „Lazarystów”, ściętego na gilotynie w r. 1796. Książ Rogue złożył życie w ofierze za Chrystusa i Jego Kościół.

Japonia rozciąga protektorat nad Chinami.

Waszyngton 23 kwietnia. Ambasador japoński w Waszyngtonie, Saito, udzielił przedstawicielowi „Washington Star” wywiadu, który nie pozostawia żadnych wątpliwości co do zamiarów Japonii wobec Chin. Saito oświadczył, że od chwili obecnej Japonia uważa się za uprawnioną do ingerencji podczas pertraktacji Chin z innym państwem. Gdyby Chiny mimo sprzeciwu Japonii podjęły rokowania z trzecim państwem, uważałaby to Japonia za krok nieprzyjrzany, równający się ostatniej fazie przed zerwaniem stosunków dyplomatycznych. Japonia żąda, aby podczas rokowań z trzecim państwem przysługiwało jej prawo głosu, ponieważ rząd chiński nie jest zdolny do niezależnej decyzji, czego dowodzą chaotyczne stosunki w Chinach.

Saito dodał, że bezpośrednią przyczyną proklamowania japońskiego protektoratu nad Chinami jest plan pewnego francuskiego bankiera udzielenia Chinom pożyczki, która zdaniem Japonii wyszłaby na korzyść nie Chinom, lecz jedynie poszczególnym generałom chińskim i byłaby zdolna zagrozić pokojowi na Dalekim Wschodzie. Japonia wie, że dostawy amerykańskie dla Chin w postaci pszenicy i bawełny są przez rząd chiński sprzedawane a za pieniądze uzyskane z tej sprzedaży zakupowana jest broń i amunicja. Wie także Japonia, że urzędzone w różnych czę-

ściach Chin przy pomocy amerykańskiej lotnisk, oraz przez Amerykę Chinom dostarczane samoloty mają być użyte przeciw Japonii. Podobne układy będą w przyszłości uniemożliwione a w razie potajemnego zawarcia, będą Chiny pociągnięte do odpowiedzialności.

Oświadczenie te wywołało w sferach oficjalnych wielkie poruszenie. Koła polityczne uważają sytuację za niezwykle napiętą.

Czy państwa suwerenne pogadzą się z pretensjami Japonii?

Londyn, 23 kwietnia. „Times” donosi z Waszyngtonu, że oświadczenie ambasadora japońskiego Saito ogłoszone przez „Washington Star” wywarło w amerykańskich kołach oficjalnych głębokie wrażenie. Pierwsza enuncjacja japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych uważana była za balon próbnny. Obecne oświadczenie nie pozostawia już żadnych wątpliwości, że chodzi o dobrze rozważoną politykę. Zaznaczają, iż jest zupełnie niezrozumiałe, jak państwa suwerenne — nie mówiąc już o samych Chinach — mogą się pogodzić z pretensjami japońskimi. Należy oczekiwać, że w sprawie tej zabierze rząd amerykański stanowisko, które jednak nie będzie wykraczało poza ramy stanowiska, jakie zajmują inne państwa.

Katastrofa samolotowa w Warszawie.

Warszawa 23. 4. (Telef. wł.). Dziś około godz. 10.30 wydarzyła się na Okęcu pod Warszawą katastrofa samolotowa. Podczas lotów ćwiczebnych, kiedy kilka trójek myśliwskich pierwszego pułku lotniczego dokonywało trudnych ewolucyj w powietrzu, zderzyły się ze sobą dwa płatowce na wysokości około 300 m. Ponad Okęciem było w tym czasie jeszcze 10 samolotów, a w jednym z nich dokonywał lotu próbnego wiceminister komunikacji pulk. Bob-

kowski. Skutkiem zderzenia oba samoloty wpadły w korkociąg i runęły na ziemię. Jeden aparat spadł w pobliżu ul. Urzynowskiej na kołonię Henryków, a drugi w odległości kilkuset metrów od niego na polach za fortem mekoteńskim. Po zderzeniu jeden samolot stanął w płomieniach. Obaj piloci, mianowicie podpor. Ziolkowski i kapral Haber, znany lotnik i wybitny akrobata, zabili.

—co—

Zdemaskowanie oszusta.

Po odsiedzeniu kary na Pawiaku występował w roli adwokata.

Warszawa, 23. 4. (Telef. wł.). W sali I Wydz. Cyw. Sądu Okr. podczas rozpatrywania pewnej sprawy wystąpił jako adwokat niejaki Stanisław Cederbaum, rzekomo mający kanceliarę w Truniu. Po oważ osobnik ten wydał się podejrzany obecnym na sali przedstawicielom palestry, zwrócił oni na to uwagę przewodniczącemu. Gdy ten zażądał legitymacji Rady Adwokackiej, Cederbaum nie mógł wykazać się żadnym dowodem i został zdemaskowany jako oszust. Policja aresztowała oszusta w siedzibie adwokackiej. W komisariacie policji okazało się, że Cederbaum, z zawodu biuralista, a nie wspólny z adwokaturą. Przed parumiami został on zwolniony z Pawiaka, gdzie odsiadywał karę jednego roku za oszustwo.

Masakra na meczu piłkarskim.

W ub. niedzielę boisko piłkarskie w Świeżuchowicach na Śląsku było widowiską burzliwego występu Erster Fussball Club z Katowic zwanego popularnie I. F. C. A mimo to w czasie meczu rozgrywanego przez ten klub z drugą Śląsk grając I. F. C. Goerlich rozmyślił, jak podaje Polonia, kopnął gracza Śląska Gieronia, łamiąc mu trzy żebra. Co więcej po meczu fanatycy zwolennicy drużyny niemieckiej pieczętując z wyniku zwycięstwa, który brzmiał 2:2, wbiegli na boisko i pobili co krwi serżanta, oraz napadli na grupę dziennikarzy polskich.

W konsekwencji tych zaszło drużynę I. F. C.

Bójki polityczne we Francji.

Paryż 23 kwietnia. W różnych częściach Francji doszło wczoraj do starć między przeciwnikami politycznymi. W Anrilac w departamencie Cantal podczas zebrania zwołanego przez deputowanego prawicowego Ybarnegarę doszło do bójki z członkami stronnictwa lewicowych, przyczem 10 osób odniosło rany. W Cegnac rozpadzone zostało zgromadzenie zwołane przez Action Française, przyczem szeregi osób odniosło obrażenia. Także w Orleans doszło do bójki między członkami organizacji prawicowej i uczestnikami zebrania socjalistycznego. Podczas bójki było po obu stronach kilku rannych.

WYNIKI WYBORÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH.

Paryż, (PAT.). W wyborach uzupełniających, jakie odbyły się w miejscowości Mantz, do których obie strony, ugrupowania lewicowe i prawicowe, przywiązywały olbrzymią wagę wybrany został ponownie dep. Bergery 8.681 głosami. Jego konkurent z grupy narodowej Josel Sarat otrzymał 7.352 głosów. W okręgu Lorient wybrany został przedstawiciel ugrupowania Tristan 7.425 głosami. Jego konkurent, republikański, otrzymał 2.900 głosów.

190 ZGINĘŁO — 7 URATOWANYCH.

Belgrad 23 kwietnia. (T.). W czasie akcji ratunkowej w kopalni w Senicy pod Sarajewem stwierdzono, że w momencie wybuchu gazów w kopalni znajdowało się 137 ludzi. Tylko 7 z nich udało się uratować. Dotąd wydobyto 199 górników. Nadzieja, by pozostałych można było wydobyć jako żywych lub choćby ciężko rannych, jest bardzo mała. Katastrofa nastąpiła w chwili zapalania lontów od ładunków materiału wybuchowego, do rozsadzania węgla.

ZA KRADZIEŻ WĘGŁA KARA ŚMIERCI.

Za kradzież ładunków kolejowych na stacji Bałaszow pod Saratowem w Rosji skazano jednego kolejarza na karę śmierci, 7 na 10 lat więzienia i kilkunastu na niższe kary.

OCHŁODZENIE TEMPERATURY.

Prognoza pogody na wtorek: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami, oraz skłonnością do burz. Chłodniej. Umiarkowane, chwilami porywiste wiatry z kierunków zachodnich.

WYBORY SPEAKERÓW PRZEZ „REFERENDUM RADJOWE”.

Wielkie organizacje radiofonijne w Niemczech, mianowicie: Reichsrundfunk i Stowarzyszenie Klubów Radiomatorskich i Radiosłuchaczy, opracowały oryginalnie pomysły konkursu na stanowisko speakera i sprawozdawcy radiowego. Konkurs zaczął 15 marca z oznaczeniem terminu zamknięcia 1 lipca b. r. speaker — sprawozdawca — który uzyska największą ilość głosów, nie tylko otrzyma posadę na jednej ze stacji niemieckich, ale zdobędzie także nagrodę w gotówce w wysokości 2.000 marek (około 4.000 zł.). Poza pierwszą, przyznanych ma być 1.725 marek w 4 nagrodach, 105 nagród pocieszenia na sumę ogólną 3.150 marek i 3.000 upominków specjalnych. Wyborów dokonać ma „referendum radiosłuchaczy”, dla których kandydaci na stanowiska wykonywać będą przez radio zadania na rozmaite tematy: polityczne, opisowe, sportowe i techniczne.

Składki złożone w Adm. „Głosu Narodu”

NA RODZINĘ SIEROCA: Wojciech Słószarz, Kopce, 15 zł.

Dzisiaj i codziennie „WANDA” w teatrze świetlnym

Najwesołsza, najdowcipniejsza i najzabawniejsza komedia sezonu, wytw. Universal-Pictures-Corporation. Zakrojona na miarę wielkich arcydzieł zagranicy. Klejnot reżenatatywny polskiej wytwórczości reżyserji MICHAŁA WASZYŃSKIEGO.

Kocha... Lubi... Szanuje...

Szampański film wżawy, śmiechu, tanca, porywających melodyj, ekscentrycznych przygód i arcyzabawnych awantur. W rolach głównych: Eugeniusz Bodo — Loda Matama — Zula Pogorzelska — Władysław Walter — Michał Znicz — Zarembina — Wojciech Ruszkowski — Konrad Tom — Stanisław Sielicki — Ludwik Lawiński — Paweł Owerto i in. — Muzyka H. Wars. — Teksty piosenek: Konrad Tom. Olśniewająca wystawa — niebywały humor — Wspaniałe produkcje taneczne — fascynująca gra artystów i niezwykle ciekawy scenariusz stawiają film ten w rzędzie najlepszych arcydzieł tegorocznej produkcji. — Ponadto w programie najnowszy tygodnik dziesięć seansów w dniu powszednim o g. 5, 7, 9, 10. W niedzielę i święta o godz. 3 popoł. Program 27.

